

NOTARIËLE AANKONDIGINGEN ROND DE EEUWISSELING ...

Wanneer je de geschiedenis van Oostende anno 1900, bestudeert, kun je niet omheen een persoon als Koning Leopold II. Gebouwen, namen, eigentijdse souvenirs en prentkaarten herinneren ons aan de man die het allemaal groot(s) zag. Zijn "politique de grandeur" heeft trouwens navolgers gekend ...

Bij opzoekingswerk vond ik in onze Stadsbibliotheek een uiterst aanbevolen werk dat iedereen, die wat meer wil weten over de economische kronkels van de vorst, die tot in Oostende nawerkten, zou moeten lezen. "Etude sur la situation de l'Etat indépendant du Congo" heet het (M.967.C). Je leest er ondermeer over de meedogenloze uitbating van Leopold II van zijn eigen Congostaat. Dit lokte heel wat kritiek uit, zelfs van internationale zijde.

Tot een hoogleraar aan de Brusselse Universiteit, Félicien Cattier (auteur van het vermelde werk) op 23 juli 1904 belast werd een onderzoek in te stellen naar de kaachten tegen de koninklijke uitbatingsmethodes. Pas in november 1905 werd het rapport gepubliceerd.

Vooraf het Kroondomein van de soeverein is juridisch een bijzonder eigenaardige gelegenheid. De exploitatie ervan, door middel van belastingen onder de vorm van handenarbeid, heeft wegens zijn gestrengheid, de bevolking gedecimeerd. De winsten, vooral van rubber, werden met de grootste discretie aangewend : 70 miljoen frank dienden om belangrijke immobiliënaankopen in alle delen van ons land te financieren. Vanaf p. 219 worden 2 steden in detail behandeld : Brussel en Oostende. De gegevens heb ik tot een schema verwerkt en de verkopersnamen zijn wellicht interessant voor plaatselijke naam- en stratenstudie.

Volledigheidshalve dient aangestipt dat deze lijst verre van volledig was. Het uniek werk van de Brussels historicus, Liane Ranieri, "Leopold II, urbaniste" (1973) diende als een welgekomen aanvulling. De oppervlakte en de verkopers van de betrokken eigendommen werden echter niet vermeld, wat bij F. Cattier wel het geval was.

Hierna volgt de gedetailleerde lijst van de verkopeningen te Oostende tussen 1901 en 1906.

	Data van akteverlening	Aard van verkoop en kadastrale indicaties	Verkopers	Oppervlakte	Aankoop-prijs
1	24 oktober 1901	2 terreinen, hoek Koninginnelaan en -	?	?	711.425 Fr.
2	24 oktober 1901	stuk grond	Compagnie Internationale des Wagons Lits	39 a 76	540.000 Fr.
3	24 oktober 1901	stuk grond	Octave Van Rysselberghe-Vereecken	4 a 69	171.425,60 F
4	10 januari 1902	huis in Wellingtonstraat	Aimé Jolyt	7 à 20	29.000 Fr.
5	28 februari 1902	Bouwgrond	Marie en Juliette Merlé	2 a 32	30.000 Fr.
6	15 maart 1902	stuk grond	Jules Cas-teleyn-Dierickx	41 a 15	400.000 Fr.
7	15 mei 1902	huis in Wellingtonstraat	Henri Zwaenepoel	1 a 95	13.500 Fr.

8	24 juni 1902	2 villa's in Wellingtonstraat	Louise-Pauline Robert	5 a 20	50.000 Fr.
9	23 augustus 1902	stallingen en terrein in de Wellingtonstraat	Louis Gryspoerdt	2 a 85	25.000 Fr.
10	23 augustus 1902	bouwgrond in de Warchaustraat	Hektor Goffin	2 a 13	16.031,25 F
11	23 augustus 1902	2 huizen : - Warchaustraat 31 - Chaletstraat 4	?	?	31.000 Fr.
12	12 september 1902	2 huizen : Warchaustraat 39 en 41	Jules Van-	2 a 68	27.000 Fr.
13	12 september 1902	herenhuis Warchaustraat 43	Aimé Jolyt	3 a 73	55.000 Fr.
14	27 september 1902	bouwgrond	Joseph De-roy en Auguste Maekelberghe	1 a 32	19.000 Fr.
15	27 september 1902	huis in Wellingtonstraat	?	?	23.500 Fr.
16	27 september 1902	bouwgrond	Société des Terrains Plaideau-Duvivier	3hala	158.229 Fr.
17	19 december 1903	bouwgrond	Charles van Iseghem	93ca	4.697 Fr.
18	23 april 1904	bouwgrond	Société des Terrains Plaideau-Duvivier	1ha17a	88.380 Fr.
19	8 november 1904	terreinen voor paardenwedrennen	?	?	100.000 Fr.
20	9 november 1904	{ villa met terreinen : Torhoutsteenweg en Koninginnelaan stallingen	{ ? Square Clementina en Stephanie	{ ? ?	{ 873.000 Fr.
21	8 november 1904	hotel en 2 huizen in Langestraat, Capucijnestraat en Louisastraat	?	?	100.000 Fr.
22	22 september 1904	bouwgrond	Jean-Baptiste Crocq	1a62	23.000 Fr.
23	10 december 1904	huis	Léonie Salkin	1a58	38.000 Fr.

24	17 april 1906	huis in Wellingtonstraat n° 21	?	?	23.000 Fr.
25	16 juni 1906	huis Wellingtonstraat n° 25	?	?	23.000 Fr.

Na al deze bouwpromotoren en verkooplustigen te hebben laten defileren, gist de auteur naar de bedoelingen van deze transacties en meent dat het ging om de verfraaiingswerken te Oostende gemakkelijker te bekostigen. Hoogstwaarschijnlijk werd de grondig vernieuwing aan het paleis in Laken, de bouw van het Jubelpark en het Koloniaal Museum van Terwuren ook bekostigd met de gelden van het Kroondomein. Bij het lezen van dit boek dacht ik aan de zinnen die we te noteren hadden op de middelbare school : "Koning Leopold zuivert de Congostaat van slavenhandelaars" en "De Belgische staat schiet grote bedragen voor aan de koning die financiële zorgen heeft". Waar is de waarheid ? Voor de vorsers is er dus nog genoeg werk aan de historische winkel.

IVAN VAN HYFTE

OOSTENDSE SPROKKELINGEN IV

DE LEGOBLOK

is de naam die de kubusachtige woonwijk, nieuwgebouwd tussen de Nieuwe Stad en de Zilverlaan, kreeg in de Oostendse volksmond. Na den ceden Blok, de nieuwen blok, de apenplaat, de bunkers krijgen we nu de legoblok.

DE EERSTE BRADERIE

ging te Oostende door in 1933 en was een initiatief van de Handelaarsbond van de Kapellestraat, Witte Nonnenstraat en Sint-Sebastiaanstraat.

DE LAATSTE OOSTENDSE MANDENMAKERS

waren Charles Desmidt, Sint-Franciskusstraat 22
Janssens, Sint-Franciskusstraat 57
en Laroy, Kaaistraat 37.

HET HOTEL DU NORD

staat op de Groentemarkt. Onmiddellijk na de eerste wereldoorlog was er een Ecole Moyenne gevestigd. In de twintiger jaren werd het de groentegroothandel COULIER achteraf overgenomen door een zekere BRUTIN. Deze laatste was vooral bekend voor zijn massa's buitenlandse bloemkool die hij voor "drie voor een frank" aan de man bracht. Na wereldoorlog-II werd het een hotel.

DE LAATSTE OOSTENDSE SIGARENMAKER MET DE HAND

De zeer geslaagde voordracht van ons geacht medelid Lucien DEGRAEVE in december laatstleden over het onderwerp "Een oud ambacht, sigarenmaker met de hand" bracht er ons toe navraag te doen naar de laatste Oostendse sigarenmaker. Het antwoord kregen we van ons aller Fernand Monteny, beter gekend als De Witten van de Kaaie. De heer Janssens baatte tot 1920 een tabakfabriek uit in de Schippersstraat. Het fabriekje was gelegen in de ruimten die nu nog zijn ingenomen door een reeks garages tussen de Cirkelstraat en de Langestraat. Buiten het verwerken van tabak allerhande, was het huis gespecialiseerd in het maken van pruintabak en het rollen van sigaren.

J.P. DREESEN